

הלכות תפילין לא לב

שהן עצמן אות בין הקב"ה לישראל שנהא* כי אות היא ביני ונר ואם נ מניח בהם לשם מצוה עובר על כל תוסף נ וגם מזול לאות של שבתות וי"ט במה שמניח עליו בהן אות אחר וחייב מיתה ד אבל אם אין מניח לשם מצותן אלא לצורך אחר מותר כנף המוציא תפילין בשבת מונחי* בשדה מותר ללבושם ולהכניסם לעיר דרך מלבוש כמ"ש במ"י ש"א :

ב כ"א שהאות של שבתות וי"ט היא חוב המצות התלויות בהן ולפיכך גם חז"ם אינו זמן תפילין שהרי מצות תלויות כו בפסח מניעת אכילת חמץ ובחג מצות ישיבה בסוכה וי"א שהאות הוא איסור עשיית מלאכה בלבד לפיכך חז"ם שמותר במלאכה מן התורה חייב כתפילין וכן נהגין בכל גלילות אלו להניחן במועד ולברך עליהן אלא שאין מברכין עליהם בברכה כ"כ בקול רם כמו בשאר ימות השנה לרורות ה שיש בהן קצת קדושת האות ו ועוד לפי ש"א שאין לברך על תפילין בחז"ם לכן אותן שנהגו לברך נהגו לברך בחשאי כדי שלא יבא הדבר למחלוקת זהו מעם מנהגינו י אבל מי שמניחן בלא ברכה יפה הוא עושה כי ספק ברכות להקל וברכות אינן מעכבות ואין לחוש בהנחתן לכל תוסף אף להאומרים שחז"ם אינו זמן תפילין לפי שאינו סכין בהנחתו לשם מצוה ודאי אלא מספק הוא מניח ומטעם זה אין יא בשמירת י"ט ב' של גליות משום כל תוסף וכ"ש שאין לחוש מטעם זה לאיסור ולזול האות של חז"ם שאיסור זה נ"כ אינו אלא במחויב לשם מצוה :

לב דין כתיבת התפילין וכו פ' סעיפים :

א א מצות תפילין שיכתוב ד' פרשיות שהחברו בהן מצותן שהן קדש לי כל בכור עד למועדה מימים ימימה והיה כי יביאך עד כי בחוק יד הוציאנו ה' ממצרים ופ' שמע עד ובשעריך ופ' והיה אם שמעו עד על הארץ וצריך לכתבן כסדר שהן כתובות בתורה לכתוב תחלה פ' קדש ואח"כ והיה כי יביאך ואח"כ שמע ואח"כ והיה אם שמעו ואם שינה סדרן פסולין (התפילין הנעשים מפרשיות אלו) אבל הפרשיות עצמן יש להן תקנה שהמוקדמת בתורה שכתבה באחרונה הרי יכול לכתוב עוד פרשיות המאוחרות לה ולצרפן עליה וכן המאוחרות שכתבן בראשונה יכול לצרפן לפרשת מוקדמת מתפילין אחרות שנפסלו בהן פרשיות המאוחרות ואם א"א לו לצרפם נ (צריכים גניזה) ג וי"א שראוי להקדים ג"כ פרשיות ש"י לש"ד מפני שמוקדמת בפסוק אך אם לא הקדים לא פסול ד וי"א שלכתחלה ראוי להקדים פרשיות ש"ד לש"י מפני שקדושת ש"ד חמורה מש"י ה (וכן נכון ע"פ הקבלה) :

ב ו ע"פ הקבלה צריך לכתוב ד' של אחד גדולה כל כך כמו ארבע דלתין קטנים :

ג לכתחלה ז צריך לכתוב ד' פרשיות ש"י בקלף א' שנאמ' והיה לך לאות משמע אות א' דהיינו בית א' שהוא אות הנראה מכתבן ובשם שהוא אות א' מברזץ כך יש להיות אות א' מבפנים שתהיינה כל הפרשיות באגרת א' על קלף אחד אבל בתש"ד שיש בו ד' בתים צריך שתהיינה הפרשיות כתובות בד' קלפים לכתחלה כמו שיתבאר :

ד ה הלכה דמ"ם שאין התפילין נכתבין אלא בדיו פ' י"יש מי שהורה שאין הס"ת נכתבין אלא בדיו שיוכל להמחק כמ"ש בפרשת סוטה וכתב ומחד בתב שיוכל למחות יולמדין ג"ש כתיבה כתיבה מפרשת סוטה למת"ם לפיכך אין מטילין קנקנתום לתוך הדיו מפני שריושומו ניכר מאד ואינו נמחק לגמרי וצוב לחוש יא לדבריו לכתחלה לעשות הריו מעשן עצים יב או שמנים שריום במי עפצים וכיוצא בהם שאם תמחקנה יהא נמחק יג וכל העשנים יפים לדיו ושל שמן זית מן המובחר ואם כתב סת"ם במי עפצים וקנקנתום שהוא עשד ואינו נמחק כשרים שהעיקר שאין למדין כתיבה כתיבה מפי' מותר יד וכן נהגין עכשיו

(סס גא יג)
נ שירובין י"ו
ע"א ומ"א יתן
לא סק"א
ג רכ"י
(נמדרש סטנ"ס)
לכ"ר סק"ס
פל סאק לתי
שמנין סוכים)
ש"ט שס
ס"א ה'
ד פ"א ס' כ"ט
ס סוס' ד"ט
י"א"ו כמנחות
סס מ"ג רכ"ז
רס"א כסאכס
ו ר"א"ס
ז רמ"א שס
סע"י ב'
ה ל"גוס
ס ל"ח
י ס"י שס סק"ב
יא שירובין י"ו
פ"א ש"ס

א מניח"א
ס כ"א רח"ט
נ סס וכסור
ס"י ל"ג ו"ג"ד
ג רמ"א ס' ג' ג'ג
סס"א
ד ח"י וסני"ז
און א' וכן
סאז כרל"ס
ס סלר"י כס'
ססוונת
ו סכני סלר"י
ס"א שס סק"א
ז כר"י"א מנחות
י"ד ס"ג

יב רמ"ס פ"א מ"ס תפילין ס"ד ד ש"ע י"ד ס' רע"א סע' ו' יג שסס כנ ע"א יד מ"א שס סק"ב